Den styrkede læreplan
Stationsvangen

Indhold

1. Indledning 3
2. Pædagogisk grundlag 4
Børnesyn 4
Dannelse og børneperspektiv 5
Leg og børnefællesskaber 7
Læring og børnemiljø 9
Det pædagogiske læringsmiljø 10
Læring og de seks læreplanstemaer 11
Alsidig personlig udvikling 11
Social udvikling 16
Kommunikation og sprog 20
Krop, sanser og bevægelse 23
Natur, udeliv og science 26
Kultur, æstetik og fællesskab 29
Børnemiljø 32
Børn i udsatte positioner 34
3. Aktører 35
Samarbejde med forældre om børns læring 35
Inddragelse af lokalsamfundet 36
Pædagogisk læringsmiljø med sammenhæng til børnehaveklassen 37
Pædagogisk personale 38
Ledelse 39
4. Dokumentation og feedback 39
5. Evalueringskultur og dokumentations- og refleksionspraksis 40

Læsevejledning

Hvert af Læreplanens afsnit indledes med en indrammet tekst. Denne tekst er taget fra skabelonen for de pædagogiske læreplaner i Aarhus. Efter den indrammede tekst følger en uddybende tekst om, hvordan vi arbejder med emnet i Stationsvangen.

1. Indledning

Stationsvangen arbejder hen mod at blive et højkvalitets dagtilbud, hvor samarbejdet mellem forældre og pædagogisk personale giver barnet de bedste muligheder for trivsel, udvikling, læring og dannelse. Vores pædagogik og læringsmiljøer har fokus på anerkendelse og på at give børnene kompetencer til at kunne mestre livet.

Anerkendelse styrker barnets selvværd. For at forstå anerkendelse er det nødvendigt at vide noget om det, som skal anerkendes. Det pædagogiske personale gør sig umage for at forstå barnets oplevelsesverden og se det fra barnets perspektiv. Anerkendelse er baseret på ligeværdige relationer og betyder ikke enighed, men det indebærer, at det kun er den enkelte, som selv bestemmer i egne oplevelser.

I Stationsvangen tager anerkendelse udgangspunkt i at styrke det enkelte barn i troen på, at det er noget helt specielt. Det gør vi ved at styrke barnets selvværd og selvtillid ved blandt andet at vise forståelse og give plads til det enkelte barns oplevelser og følelser.

Det er det pædagogiske personales ansvar, at relationen til hvert enkelt barn er baseret på anerkendelse – herunder positiv relationskompetence.

Al pædagogisk personale i Stationsvangen har en ICDP-uddannelse (international Child Development Program), eller starter uddannelse snarest muligt efter ansættelse. ICDP giver os muligheder for at højne fagligheden og skabe sammenhæng til den styrkede læreplan samt Børne- og Socialministeriets stærkere dagtilbud, hvor alle skal med i et fællesskab.

Det pædagogiske personale arbejder med progressionsplaner med data og tegn, som er koblet på den styrkede læreplan. Der arbejdes med læreplanen ind i vores læringsmiljøer for at se, hvordan vi får skabt læringsmiljøer med udgangspunkt i børnenes behov for trivsel, udvikling, læring og dannelse.

Stationsvangens styrkede læreplan er et dynamisk redskab, som bruges aktivt, da den er et didaktisk arbejdsredskab med beskrivelse af vores arbejde med den styrkede læreplan - delt i det pædagogiske grundlag og de brede læringsmål.

Version 1 2023

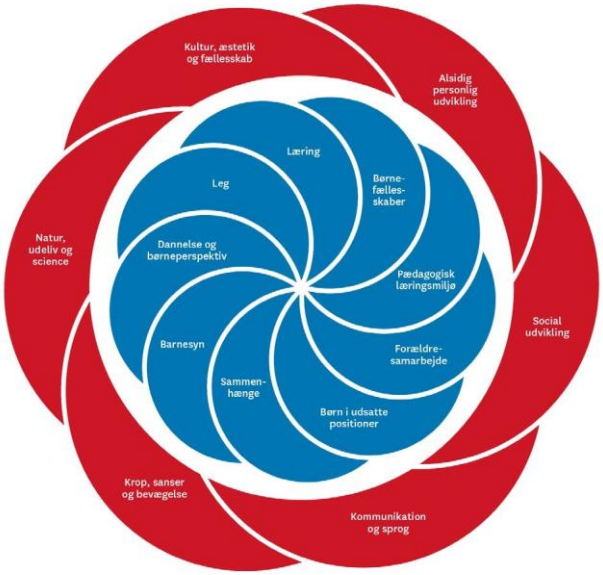

2. Pædagogisk grundlag

Børnesyn

§8, stk. 2
Det at være barn har en værdi i sig selv. Børn skal ikke alene forberedes på at blive voksne, men også støttes og værdsættes i de første år.

I Stationsvangen arbejder vi med et børnesyn, hvor vi ser på børnenes behov via relationen, de daglige rutiner, i leg samt planlagte og spontane aktiviteter i læringsmiljøerne. I læringsmiljøet skabes fælles opmærksomhed med børnene, som afstemmes i forhold til det enkelte barn samt børnegruppens nærmeste udviklingszone. Det at være barn har en værdi i sig selv, og børn skal ikke alene forberedes på at blive voksne, men også værdsættes i de første år.

Børnene skal opleve en genkendelig og forudsigelig hverdag, hvor læringsmiljøernes stilladsering er legen. Legen udfoldes og udvikles med afsæt i børnenes egne initiativer og perspektiver.
I Stationsvangen arbejder vi med at give plads til det legende og nysgerrige, ved at børnene er aktivt deltagende og får oplevelsen af at blive set, hørt og forstået.

Børnene har en demokratisk stemme i de processer, som de indgår i. Det er det pædagogiske personale, som har ansvaret for at rammesætte læringsmiljøerne. Dette blandt andet ved at understøtte børnenes lydhørhed, skabe ro, være anerkendende, se børnenes initiativer som meningsfulde samt opmuntre børnene til at kunne selv og være tålmodige, når børnene øver sig.

Et praksiseksempel fra hverdagen i vuggestuen.
En gruppe vuggestuebørn deltager i en planlagt yogasession.
Børnene virker hurtigt urolige og er svære at fastholde i aktiviteten, så den voksne vælger at afkorte seancen, og tager gruppen med på legepladsen, hvor der er mere plads til deres aktuelle behov.

Et praksiseksempel fra hverdagen i Børnehaven:
Vi er ude i skoven og her er en bæk. Hen over bækken er en træstamme. Drengen vil enorm gerne over stammen. Han tør ikke. Min kollega og jeg deler os og stiller os på hver vores side af træstammen. Med forståelse og anerkendelse får vi ham over stammen, og han ender med at komme over. Bagefter hjælper han de andre børn over stammen.

Dannelse og børneperspektiv

§ 8, stk. 2.
Børn på fx 2 år og 4 år skal høres og tages alvorligt som led i starten på en dannelsesproces og demokratisk forståelse. Dannelse, ligestilling og demokrati skal medtænkes i det daglige pædagogiske arbejde, så børnene oplever at have indflydelse på udformning af dagligdagen og aktiviteterne uanset baggrund, køn, alder og kultur. Det pædagogiske personale i dagtilbuddet skal invitere barnet til at være aktivt deltagende, så barnet selv er med til at skabe sin læring og konkret deltagelse i demokratiske sammenhænge, som personalet er ansvarligt for at skabe

I Stationsvangen arbejder vi med dannelse som en dybere form for læring, hvor erfaringer, værdier og viden forankres i børnenes personlighed. Vi arbejder med, at den viden og de erfaringer, som barnet får, kan bruges til at begå sig i verden som et hensynsfuldt, kritisk og demokratisk menneske.

Det enkelte barn skal opleve, at det bliver inddraget, føler sig set, forstået og lyttet til af det pædagogiske personale. Det pædagogiske personale vil inddrage børnene i demokratiske processer ved at tilrettelægge læringsmiljøer, som både er børne- og vokseninitierede ud fra børnenes behov og interesser. Børnene får dermed erfaringer med, at de er værdifulde i fællesskabet og bliver anerkendt. Det pædagogiske personale følger op på børnenes perspektiver og handlinger for at vise børnene, at mangfoldighed er en styrke.

Et praksiseksempel fra hverdagen i vuggestuen.
Frokost i vuggestuen. 5 børn og en voksen rundt om et bord.
Der er kyllingespyd på fadet, hvilket mange af børnene godt kan lide.
Et barn vil gerne have flere spyd, og vi taler om, at der er et spyd til hver. Vi aftaler at hvis der er flere spyd tilbage, må han få et ekstra spyd.

Et praksiseksempel fra hverdagen i børnehaven.
Et barn har dagen forinden slået sin mund og sine tænder. Den voksne møder barnet næste dag og spørger hvordan det gik med tænderne.
Barnet, der har brug for tid, fortæller om oplevelsen, men afbrydes af sin ven, der også har noget på hjerte.
Den voksne sørger for, at den første dreng, der har brug for ekstra tid og plads til at færdiggøre sin fortælling. Dermed tages der udgangspunkt i barnets individuelle behov.
Den voksne beder vennen om at vente, til historien om tanden er færdig, hvorefter han kan fortælle sin historie.

Leg og børnefællesskaber

§8 stk. 2 Leg.
Legen har en værdi i sig selv og skal være en gennemgående del af et dagtilbud. Legen er også grundlæggende for børns sociale og personlige læring og udvikling, og legen fremmer blandt andet fantasi, virkelyst, sprog, nysgerrighed, sociale kompetencer, selvværd og identitet. Nogle gange skal legen støttes, guides og rammesættes, for at alle børn kan være med, og for at legen udvikler sig positivt for alle børn.

§8 stk. 2 Børnefællesskaber.
Al leg, dannelse og læring sker i børnefællesskaber, som det pædagogisk personale fastsætter rammerne for. Relationer og venskaber er afgørende, hvor alle børn skal opleve at være en del af fællesskabet og blive respekteret og lyttet til. I dagtilbuddenes hverdag skal der være plads til, at det enkelte barn både kan vise initiativ og kan være aktivt deltagende, samtidig med at fællesskabet skaber rum til alle, nye relationer og mulighed for at prøve forskellige positioner mv. Det er det pædagogiske personales og ledelsens opgave at skabe en balance mellem individ og fællesskab i dagtilbuddet.

I Stationsvangen arbejder vi med legen som værende en værdi i sig selv. Børnenes sociale og sproglige udvikling og læring sker gennem legen. For at blive rigtig god til at lege, skal man øve sig. At lege er ikke noget, man kan fra starten, men noget man skal øve sammen med det pædagogiske personale. Børnene skal opleve glæde, spænding og engagement i legen, både når der leges alene, sammen med andre, ude og inde.

Det pædagogiske personale skal derfor mestre at gå foran, ved siden af eller bagved i legen. Det pædagogiske personale skal derfor være bevidste om egne roller og deltagelse i legen. Det er vigtigt, at det pædagogiske personale observerer, analyserer og støtter børnene ved at være deltagende og udviklende i legen ud fra børnenes behov. Der skal være tid og rum til forskellige materialer både ude og inde, som inspirerer til forskellige typer af leg og legetemaer.

I Stationsvangen ser vi børnefællesskaber som noget, børnene skal lære, øve sig på og eksperimentere med. Al leg, dannelse og læring sker i et socialt samspil med andre børn og det pædagogiske personale. Sociale færdigheder er en forudsætning for at kunne trives i relationer med andre, og sociale færdigheder skal læres.

Det pædagogiske personale støtter børnenes initiativer til samspil med andre børn og understøtter, at alle børnene leger med andre børn, hvorved de oplever at have venner og være en del af børnefællesskabet. Det pædagogiske personale skal hjælpe, støtte og guide børnene i at mestre balancen mellem at varetage egne behov og tage hensyn til andres behov. Det pædagogiske personale planlægger og improviserer ud fra børnenes behov i læringsmiljøerne, så børnene får fælles oplevelser, som danner sociale erfaringer.

Et praksiseksempel fra hverdagen i vuggestuen.
2 piger leger med dukker på stuen. De har hver deres dukke, men initierer hinanden, og rollelegen udvikler sig. De andre børn skal ud på legepladsen, vi skærmer pigernes leg så de ikke forstyrres så rollelegen kan fortsætte.

Et praksiseksempel fra hverdagen i børnehaven
4 Børn i forskellig alder, der normalt ikke leger sammen, har fundet sammen i en fælles leg. De er politimand, Spiderman, babypolitimand og en mor.
De leger fængsel, og har fanget en voksen i fængslet. De italesætter, at nu ligger de sig til at sove. (Underforstået, at den voksne skal stikke af.)
Legen fortsætter længe, de skiftes til at sove og fange den voksne.

Læring og børnemiljø

§ 8, stk. 2 Læring skal forstås bredt, og læring sker fx gennem leg, relationer, planlagte aktiviteter og udforskning af naturen og ved at blive udfordret. Det pædagogiske læringsmiljø handler om at fremme børns kropslige, følelsesmæssige, sociale og kognitive udvikling og forståelse.

I Stationsvangen arbejder vi med de fysiske rammer ud fra et kritisk og kreativt blik på lokalerne og legepladsen med fokus på at understøtte et udviklende og lærende læringsmiljø. Det pædagogiske personale skaber læringsmiljøer som er legende, fleksible og understøtter børnenes behov og interesser. Hermed får børnene tiltro til egne evner, rige og mangfoldige erfarings- og mestringsoplevelser.

Det pædagogiske personale arbejder med, at børnene har et trygt psykisk børnemiljø, hvor deres perspektiver inddrages gennem samtaler og iagttagelser. Det pædagogiske personale møder børnene med anerkendelse, indlevelse og positiv relationskompetence (ICDP).

Det pædagogiske personale arbejder med psykisk børnemiljø med et godt fællesskab, hvor der er trygge og omsorgsfulde voksen- og børnerelationer samtidig med, at børnene mødes med troværdighed, respekt og engagement.

Vores æstetiske børnemiljø skal være stimulerende ude og inde, og have de seks læreplanstemaer som omdrejningspunkt. Vi rammesætter, organiserer og tilrettelægger børnemiljøerne, hvor der inspireres til leg, nysgerrighed og fantasi, som er tilpasset børnegruppen. Dette med henblik på børnenes trivsel, udvikling, læring og dannelse.

Et praksiseksempel fra hverdagen i vuggestuen.

Pigerne vil gerne lege med dukker, jeg finder kassen med dukker frem. Pigerne vil gerne have at jeg er med i legen, jeg foreslår at vi leger at vi skal til babysvømning. Pigerne tager deres tøj af, og leger at de klæder om til svømmehallen. Dukkerne bliver klædt af og på, og pigerne snakker frem og tilbage om det de gør

Et praksiseksempel fra hverdagen i børnehaven.
Jeg bygger en “butik” ude på legepladsen, en dreng kommer og kigger på. Han vil gerne være med, jeg invitere ham ind i legen. Han vil gerne at det er en kage forretning hvor Hulk kan købe mad, så han bliver stærk. En anden dreng vil gerne være med og evt. være ham der styrer kageforretningen. Det støtter jeg. Hulk løber frem og tilbage og drengen i “forretningen” inviterer endnu en dreng med i legen.

Det pædagogiske læringsmiljø

§ 8 stk. 3
Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan det enkelte dagtilbud hele dagen etablerer et pædagogisk læringsmiljø, der med leg, planlagte voksen initierede aktiviteter, spontane aktiviteter, børneinitierede aktivitet samt daglige rutiner giver børnene mulighed for at trives, lære, udvikle sig og dannes Det pædagogisk læringsmiljø skal tilrettelægges, så det inddrager hensynet til børnenes perspektiv og deltagelse, børnefælleskabet, børnegruppens sammensætning og børnenes forskellige forudsætninger.

I Stationsvangen arbejder vi med de pædagogiske læringsmiljøer som en ramme for børns trivsel, udvikling, læring og dannelse. Det pædagogiske personale arbejder bevidst og målrettet ved at tilrettelægge læringsmiljøerne ud fra børnenes behov og perspektiver samt med udgangspunkt i børnegruppens sammensætning og børnenes forskellige forudsætninger og deltagelsesmuligheder.

Al leg, læring og dannelse sker i fællesskabet, og vi arbejder derfor målrettet på at tilrettelægge læringsmiljøerne med udgangspunkt i fællesskabet og med fokus på udviklende og trygge voksne og børne relationer.
Det pædagogiske personale arbejder med børnenes trivsel, udvikling, læring og dannelse over hele dagen og i alle sammenhænge. Læringsmiljøerne tilrettelægges og rammesættes med henblik på trygge læringsmiljøer med inspirerende lege og aktiviteter, der fremmer børnenes lyst og nysgerrighed til at lære og opleve mere. Dette også i de daglige rutiner og overgange. Det pædagogiske personale følger børnenes initiativer til leg og skaber rammerne for fordybelse i legen.

Et praksiseksempel fra hverdagen i vuggestuen.

Vi er på tur med storbørnsgruppen, og observerer børnenes interesse for brombær. Vi samler bær og taler om bær, vi smager og dufter.
Ugen efter tager vi igen på tur med samme gruppe, denne gang planlagt som en brombærtur. Da vi kom hjem fra turen, bagte vi en kage med børnene og spiste den efterfølgende.

Et praksiseksempel fra hverdagen i børnehaven.

Til samling beslutter vi at vi skal synge “En elefant kom marcherende”. Med det samme rejser et af børnene sig, laver en snabel med sine arme og udbryder “Det her er en elefant”! Vi går med på barnets initiativ ved at udvide sangen til en sangleg. Vi sætter sanglegen i gang og eksperimenterer med rytme og tempo. Vi oplever hvordan tempo og rytme gør noget for børnene, de griner og leger med på sanglegen.

Læring og de seks læreplanstemaer

§8 stk. 2 Læring.
Læring skal forstås bredt, og læring sker fx gennem leg, relationer, planlagte aktiviteter og udforskning af naturen og ved, at barnet bliver udfordret. Det pædagogiske læringsmiljø handler om at fremme børns kropslige, følelsesmæssige, sociale og kognitive udvikling og forståelse.

§8, stk. 2 og 4 Læreplanstemaer.
Den pædagogiske læreplan skal udarbejdes med udgangspunkt i de seks læreplanstemaer samt mål for sammenhængen med læringsmiljøet og børns læring. Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan det pædagogiske læringsmiljø understøtter de brede læreplansmål, herunder nysgerrighed, gåpåmod, selvværd og bevægelse inden for og på tværs af følgende seks læreplanstemaer:

1. Alsidig personlig udvikling
2. Social udvikling
3. Kommunikation og sprog
4. Krop, sanser og bevægelse
5. Natur, udeliv og science
6. Kultur, æstetik og fællesskab

I Stationsvangen arbejder vi med læring, hvor det pædagogiske personale giver børnene erfaring og oplevelser ved at have læringsmiljøer, hvor børnene bruger hele kroppen og alle deres sanser i læringsprocesserne. Børnene skal eksperimentere med forskellige materialer, gøre opdagelser og prøve nyt. Særligt de yngste børn erfarer gennem deres krop og sanser. Derved giver det pædagogiske personale børnene mulighed for at sanse omverden alt mens, de udvikler deres forståelse af verden.

Gennem kommunikation og sociale interaktioner har det pædagogiske personale fokus på at skabe trygge læringsmiljøer, der udfordrer børnene og skaber rammer for at eksperimentere og bruge fantasien. Det pædagogiske personale har her fokus på at skabe ro og tid til, at børnene kan fordybe sig, undre sig, stille spørgsmål og møde dem med engagement og spørgsmål.

Børn i alderen 0-6 år tænker egocentriske, dvs. med udgangspunkt i egne umiddelbare følelser, hvad de kan lide/ikke lide, og det tager vi udgangspunkt i. Hjerneforsker Ann-E. Knudsen skriver i en artikel at, børns begrundelse for at lære noget er altid, at de er i en relation til en voksen, som de rigtig godt kan lide. Børn i alle aldre lærer første og fremmest i kraft af følelsen af samhørighed og relationer.

De seks brede læreplanstemaer understøtter de pædagogiske læringsmiljøer.

Alsidig personlig udvikling

§3

Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udfolder, udforsker og erfarer sig selv og hinanden på både kendte og nye måder og får tillid til egne potentialer. Dette skal ske på tværs af blandt andet alder, køn samt social og kulturel baggrund.

Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte samspil og tilknytning mellem børn og det pædagogiske personale og børn imellem. Det skal være præget af omsorg, tryghed og nysgerrighed, så alle børn udvikler engagement, livsduelighed, gåpåmod og kompetencer til deltagelse i fællesskaber. Dette gælder også i situationer, der kræver fordybelse, vedholdenhed og prioritering.

I Stationsvangen arbejder vi med børns alsidige, personlige udvikling ved at det pædagogiske personale tilrettelægger og rammesætter pædagogiske læringsmiljøer, som er præget af omsorg, tryghed og nysgerrighed. Dette med henblik på at alle børnene udvikler engagement og livsduelighed, får gåpåmod og deltagelses kompetence i læringsmiljøer. Det pædagogiske personale vil noget med børnene samtidig med, at de er anerkendende og involverende i børnenes verden. Alle børnene betragtes som ligeværdige individer og tages alvorlig.

Sådan arbejder vi med engagement

Med betydningsfuldt pædagogisk personale dannes stærke relationer, som udvikler børnenes engagement. Børnene skal respekteres, passes på og værdsættes. Det er med til at fremme børnenes mulighed for fordybelse, selvrespekt, selvtillid og selvværd.

I praksis gør vi det ved, at det pædagogiske personale arbejder med at:

- Have læringsmiljøer og aktiviteter i mange forskellige rum, for at børnene oplever og bliver bevidste om, hvad de mestrer
- Udvise empati og rummelighed, når børnene er kede af det. Lytte og trøste. Snakke og læse om følelser, fx ked af det, glad, sur, trist
- Være anerkendende i mødet med børnene, ved at støtte børnene i deres udvikling.
- Have fokus på børnenes intention og støtte, guide og hjælpe børnene med at sætte ord (verbalt/nonverbalt) på følelser og oplevelser
- Være nærværende, undersøgende og lyttende
- Tilrettelægge lege med verbale og nonverbale udtryk, fælles og individuelt
- Læringsmiljøet er præget af alsidighed, så børnenes dannelsesproces møder forskellige aktiviteter og legemuligheder i husets fysiske rammer, indretning og materialer. Børnene skal udfordres, ved at personalet i den daglige praksis tilbyder og motiverer børnene til at prøve noget, som de måske ikke har prøvet før. Fx hvis børnene har brug for hjælp til at gå i gang med kreative processer, motiverer det pædagogiske personale børnene og understøtter dem til at være med i værkstedet

- Se på børnenes tegn, behov, sætte sig ind i deres følelser og ved at gå på indersiden af børnene

Tegn hos børnene om engagement (0-3 år)

- At børnene kan og tør udtrykke egne behov og ønsker, sætter egne grænser og begynder at udvise empati for andre (ser/trøster/aer mm)
- At børnene viser tryghed ved daglige rutiner og kendte voksne
- At børnene er deltagende og udviser glæde i læringsmiljøerne
- At børnene er nysgerrige og tør gå opdagelse
- At børnene efterspørger verbalt/ nonverbalt egen ønsker ift leg

Tegn hos børnene om engagement (3-6 år)

- At børnene kan og tør udtrykke egne behov og ønsker, sætter egne grænser og udviser empati for andre (ser/trøster mm)
- At børnene kan fordybe sig
- At børnene er deltagende og udviser glæde i læringsmiljøerne
- At børnene har et tilhørsforhold og kendskab til børnefællesskabet.
- At børnene er nysgerrige og ikke tilbageholdende for nye udfordringer

Sådan arbejder vi med livsduelighed

Livsduelighed foregår gennem leg og aktivitet for at give børnene forståelse for et grundlæggende demokratisk værdisæt, som understøtter dannelse og livsduelighed. Børnene skal lære og få erfaring med sig selv og andre på forskellige måder og med de følelser, der opstår i fællesskabet. Det pædagogiske personale skal understøtte og hjælpe i disse processer ved at få børnene til at føle sig betydningsfulde og anerkendte og således, at de forstår, at de er medskaber af egne livsbetingelser.

I praksis gør vi det ved, at det pædagogiske personale arbejder med at:

- Børnene har medbestemmelse, for at de føler sig betydningsfulde
- Børnene har mulighed for at deltage i fællesskaber, hvor de får erfaringer med at være opmærksomme på andre og deres meninger i omverden
- Skabe fleksible løsninger med udgangspunkt i børnenes behov. Fx mindre grupper, som personalet har sammensat på baggrund af deres viden om børnenes læring, udvikling, trivsel og dannelse

Tegn hos børnene om livsduelighed (0-3 år)

- At børnene føler de hører til
- At børnene kontakter hinanden
- At børnene er opmærksomme på de andre børn

- At børnene giver udtryk for egne behov og ønsker ved de selv tager initiativ til f.eks. leg

Tegn hos børnene om livsduelighed (3-6 år)

- At børnene føler, de høre til
- At børnene kan og tør udtrykke egne behov og ønsker, sætte egne grænser og udvise empati for andre (ser/trøster mm)
- At børnene viser glæde og deltager i legen ved en demokratisk proces
- At børnene ytrer sig og ved, at flertallet bestemmer - og øver sig i at kunne rumme det

Sådan arbejder vi med gåpåmod

Gåpåmod er børn med selvværd, som stoler på, at de er gode nok og har værdi i sig selv. Børnenes selvtillid fremmes af præstation og af deres handlemuligheder. Børn med selvværd og selvtillid har resiliens (modstandsdygtig) over for den modgang, de møder i livet. Læringsmiljøet skal understøtte børnene i at udtrykke deres følelser og håndtere konflikter uden at miste gåpåmodet.

I praksis gør vi det ved, at det pædagogiske personale arbejder med at:

- Være rolig, anerkendende og respektfuldt i samvær med børnene. Fx bruger vi sproget til at opmuntre og støtte børnene i det, de øver sig på. Det være sig i garderoben, hvor børnene øver sig i at tage tøj af og på. Her er det pædagogiske personale tæt på for at understøtte børnenes nærmeste udviklingszone
- Understøtte og engagerer sig i legen og aktiviteter, hvor børnene støttes til at udfordre, udforske og erfare sige selv og andre. Fx støtter personalet børnene i, at de vil og kan selv, fx spise, klatre på rutsjebanen, barnevogne, puslebordet
- Være anerkendende i mødet med børnene for at støtter deres udvikling i at være bevidste om, hvem er jeg, hvordan ser jeg, min mor, min far m.fl. ud
- Understøtte børnene i at turde gå egne veje ved at vælge aktiviteter eller relationer til og fra samtidig med, at de er en del af et fællesskab.

Tegn hos børnene om gåpåmod (0-3 år)

- At børnene siger til og fra ift hvad de vil være med til
- At børnene øver sig i selv at kunne f.eks. at spise selv, tage tøj mm
- At børnene er trygge i huset og begynder at bevæge sig frit omkring
- At børnene viser interesse for børnefællesskabet

Tegn hos børnene om gåpåmod (3-6 år)

- At børnene har strategier til at håndtere modgang, udfordringer og kan være vedholdende
- At børnene deltager i det samlede børnefællesskab
- At børnene har mod til at løse konflikter og frustrationer

- At børnene vælger aktiviteter til og fra ud fra egen interesse.
- At børnene indgår i forskellige relationer

Sådan arbejder vi med deltagelseskompetence

Deltagelseskompetence er hvor børnene øver sig i at kunne iagttage og selv være deltagende. Ved at børnene forfølger, engagerer og fordyber sig, bliver de nysgerrige, og når det pædagogisk personale giver børnene anerkendelse for det de kan, deres opfindsomhed, vedholdenhed, innovation, lærer børnene at undres.

I praksis gør vi det ved, at det pædagogiske personale arbejder med at:

- Børnene får mulighed for at forfølge og engagere sig
- Tilrettelægge læringsmiljøet, så børnene kan undre sig, blive inspireret til nysgerrighed og give anerkendelse for deres opdagelser
- Læringsmiljøer, med mulighed for at børnene kan øve sig i at balancere mellem at være iagttagende med initiativtagende positioner. Det kan være i de forskellige aktiviteter og relationer, de indgår i
- Børnene får mulighed for at forfølge, engagere og fordybe sig i det, de er optagede af, hvorved børnene lærer at prioritere blandt de mange tilbud
- Have læringsmiljøet, som sikrer, at børnene kan undres, blive nysgerrige og anerkende dem for deres opfindsomhed, hvorved de støttes i at være vedholdende

Tegn hos børnene om deltagelseskompetence (0-3 år)

- At børnene skifter mellem at være iagttagende og deltagende
- At børnene er nysgerrige og tør gå på opdagelse
- At børnene giver udtryk for ønsker og behov
- At børnene udviser opfindsomhed ved at udfordre læringsmiljøerne

Tegn hos børnene om deltagelseskompetence (3-6 år)

- At børnene eksperimenter med håndtering af konflikter
- At børnene udviser selvstændighed ved selv at vælge
- At børnene deltager i samspil med andre og viser glæder derved
- At børnene udviser opfindsomhed ved at udfordre læringsmiljøerne

Social udvikling

§5
Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn trives og indgår i sociale fællesskaber, og at alle børn udvikler empati og relationer.
Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte fællesskaber, hvor forskellighed ses som en ressource, og som bidrager til demokratisk dannelse.

I Stationsvangen arbejder vi med læringsmiljøer, som understøtter udviklingen af handlemuligheder og deltagelsesformer. Det pædagogiske personale har derfor fokus på deltagelse og medindflydelse, empati samt legens betydning. Social udvikling foregår i fællesskaber, hvor børnene øver sig i at have indflydelse og værdsætter forskelligheder.

Sådan arbejder vi med deltagelse og medindflydelse

Alle børn er afhængige af, at de bliver mødt med en respekt af, at forskellighed er en ressource, og at de mødes med glæde og anerkendelse. Børnene skal føle sig værdifulde og føle, at de hører til. Børnene skal have mulighed for at bidrage til fælles lege, aktiviteter og samvær, der støttes og understøttes med respekt for, at der kan handles anderledes end planlagt.

Ann Knudsen hjerneforsker skriver i en artikel at: ”Børns begrundelse for at lære noget er altid, at de er i en relation til en voksen, som de rigtig godt kan lide. Børn i alle aldre lærer altså først og fremmest i kraft af følelse af samhørighed og relation”.

I praksis gør vi det ved, at det pædagogiske personale arbejder med at:

- ICDP støtter den pædagogiske tilgang, hvor børnene bliver hørt, støttet, værdsat og set for det individuelle barn ind i den sociale kontekst
- Tilbyde læringsmiljøer, hvor børnene samarbejder og derigennem styrke børnefællesskabet og det enkelte barns sociale udvikling, fx ved at bygge huler af rafter. Børnene lærer at overholde regler for, hvor rafterne må være, og de øver sig i at samarbejde med hinanden: Hvordan skal hulen se ud, og hvordan koordinerer de byggeopgaverne med hinanden
- Alle børn indgår i sociale fællesskaber. Fx. hvis et barn, der har svært ved at indgå i sociale relationer, men er rigtig dygtig til at bygge med legoklodser. Her inviterer vi de andre børn til leg med legoklodser, for at de derigennem får øje på det andet barns ressourcer
- Skabe tryghed og opbygge relationer ved at guide og lege med børnene i forhold til samspil med hinanden (trøste, ae, dele mm)
- Have fælles aktiviteter, der giver oplevelser af at være medskaber af noget fælles, fx undre sig, være nysgerrige over, hvad der findes på ture, ved at tegne, lave puslespil, vendespil
- Give børnene mulighed for at få selverkendelse i forhold til deres familie, afdeling og samfund, som giver social identitet
- Indgå i forskellige lege og fælleslege

Tegn hos børnene på deltagelse og medindflydelse (0-3 år)

- At børnene giver udtryk for ønsker og behov
- At børnene søger igangværende lege og inviterer andre med i legen
- At børnene udviser glæde ved at være en del af fællesskabet.
- At børnene er nysgerrige og tør at gå på opdagelse i læringsmiljøerne

Tegn hos børnene på deltagelse og medindflydelse (3-6 år)

- At børnene begynder at danne relationer i forskellige kontekster, til personalet, lokal- og nærmiljøet, aktiviteter, ting og legetøj
- At børnene engagerer sig og har fælles glæde ved at være sammen med andre
- At børnene trives og er glade for en del af fællesskabet
- At børnene selv kontakter de andre børn og det pædagogiske personale
- At børnene giver udtryk for egne behov og ønsker

Sådan arbejder vi med empati

Empati handler om at forstå egne og andres følelser, evner at se sig selv med andres øjne og forstå, hvordan andre reagerer. Vi møder børnene med tillid, tryghed, nærvær og anerkendelse. Det vigtigste værktøj i tilknytning til at udvikle sociale kompetencer er sproget - både det verbale og nonverbale. Sprog udvider børnenes mentale (bevidsthed) kompetencer samtidig med, at deres eget sociale ståsted skabes.

I praksis gør vi det ved, at det pædagogiske personale arbejder med at:

- Hjælpe børnene med at lægge mærke til hinandens reaktioner og handlinger, og dermed få skabt et fællesskab, hvor børnene er opmærksomme på hinanden og hinandens signaler
- Være opmærksomme på at italesætte børnenes følelsesmæssige udtryk, og derigennem give dem en erfaring med, at det er sådan, jeg har det, når jeg er vred, ked af det eller glad. Det giver det enkelte barn en oplevelse af at blive set, hørt og forstået, samtidig med at det begynder at kæde ord og følelser sammen, så det med tiden selv kan fortælle, hvordan det har det
- Være opmærksomme på børnenes indbyrdes relationer og venskaber og understøtte børnene i deres lege
- Samarbejde med forældrene om børnenes sociale læring og udvikling for at understøtte børnenes indbyrdes relationer og fællesskab

Tegn hos børnene om empati (0-3 år)

- At børnene begynderat vise omsorg for de andre børn verbalt/nonverbalt, aer, trøster, kommer med legetøj
- At børnene begynder at vise forståelse for andre børns behov
- At børnene er opmærksomme på fællesskabet og viser interesse for hinanden
- At børnene begynder at udtrykke følelser og behov ved at sætte ord på følelser, pege mm

Tegn hos børnene om empati (3-6 år)

- At børnene viser omsorg overfor hinanden og er opmærksomme på hinanden ved at hjælpe, vente og trøste
- At børnene viser forståelse for andre børns behov og udtryk og kan agere ud fra dem
- At børnene har forståelse for andres handlinger i fællesskaber og viser interesse for hinanden
- At børnene sætter ord på følelser og behov med forståelse for de andre børn

Sådan arbejder vi med legens betydning

Legen er et redskab til at fremme børnenes sociale læring og udvikling, for gennem legen øver børnene sig i at forhandle, give, tage og løse konflikter. Gennem legen afstemmer børnene med hinanden.

I praksis gør vi det ved, at det pædagogiske personale arbejder med at:

- Understøtte legen til at forhandle, indgå kompromisser og løse konflikter, børnene lærer at afstemme sig i forhold til andre

- Opsætte demokratiske processer ved at give dem valgmuligheder, samt at det er flertallet, der bestemmer
- Børnene aktivt er medbestemmende om, hvad de skal lave, og flertallet bestemmer
- Gå foran, bagved, ved siden af for at understøtte børnene i legefællesskaber
- Læringsmiljøerne har fokus på børnenes behov gennem legen i forhold til de fysiske rum, indretning, legetøjet og atmosfæren

Tegn på legens betydning for social læring (0-3 år)

- At børnene indgår i børnefællesskaber
- At børnene leger, udforsker og eksperimenterer i fællesskabet med andre
- At børnene iagttager andre børn
- At børnene kommer med konstruktive legeudspil, og at de fastholder legen i kortere tid

Tegn på legens betydning for social læring (3-6)

- At børnene indgår i børnefællesskaber
- At børnene leger, udforsker og eksperimenterer i fællesskabet med andre
- At børnene begynder at kunne indgå kompromis og løse konflikter i legen
- At børnene afstemmer med hinanden og begynder at kunne acceptere de demokratiske processer f.eks. at flere tallet bestemmer
- At børnene har begyndende selverkendelse i forhold ti egen rolle f.eks. i en konflikt
- At børnene oplever at have medbestemmelse og aktiv medspiller i eget lev

Kommunikation og sprog

§7
Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udvikler sprog, der bidrager til, at børnene kan forstå sig selv, hinanden og deres omverden.

Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn opnår erfaringer med at kommunikere og sprogliggøre tanker, behov og ideer, som børnene kan anvende i sociale fællesskaber.

I Børnehaven Myrhøjen arbejder vi med læringsmiljøer om sproget med interaktioner, rollemodeller og fællesskaber. At børnene lærer i samspillet med personalet, som er rollemodeller. Sproget og kommunikation er ikke medfødt, som fx hørelsen. Evnen til at udvikle sproget er dog medfødt. Sproget bygger på sansemotoriske færdigheder som balance, hørelse, syn samt på det sociale, emotionelle og motoriske. Børnene lærer gennem sanserne: se, høre, føle, smage og lugte.

Sådan arbejder vi med interaktioner

Børnene lærer sprog gennem kommunikation, blikretning, pludre og kropsbevægelser. Det pædagogiske personale har derfor fokus på at være indlevende, nysgerrige, skabe nærvær, have øjenkontakt og få fælles opmærksomhed, da det giver børnene gode sproglige muligheder. Selve sproget består af udtale, den ekspressive del (det, vi hører), og den del kommer tit af sig selv.
Sprogforståelse/ordforråd/sætningsproduktionen er den impressive del (vi kan fornemme den), den afdækkes ved undersøgelser

I praksis gør vi det ved, at det pædagogiske personale arbejder med at:

- Have fokus på at være indlevende og nysgerrige i kommunikation med børnene. Ved at sætte ord på i forbindelse med rutiner, aktiviteter og ved at lytte til børnenes perspektiver
- Gentage og udvide sproget fx hvis barnet siger:" jeg vil gerne have jordbær", gentager personale: "Du vil gerne have et af de røde jordbær". Sproget justeres i forhold til børnene
- Sætte ord på handlinger og bruge avanceret sprog. Fx barnet siger: "Se alle de farver, min bluse har", og personalet svarer: "Ja, der er godt nok mange farver. Det er da en rigtig multifarvet bluse, du har på i dag"
- Samarbejde og vejlede forældrene i, hvordan de optimalt interagerer med børnene
- Lege med sprog og understøtte børnene med tilegnelsen af sprogforståelse, ordforråd, udtale og sætningsdannelsen ved at give dem nye begreber og udtryksformer

Tegn hos børnene om interaktioner (0-3 år)

- At børnene udveksler blikretning og pludrer
- At børnene kræver nærvær og øjenkontakt
- At børnene bruger sproget til dialog nonverbalt/verbalt
- At børnene leger med lyde og ord
- At børnene begynder at fortælle om deres oplevelser i hverdagen

Tegn hos børnene om interaktioner (3-6 år)

- At børnene kræver nærvær og øjenkontakt
- At børnene anvender sproget til dialog
- At børnene giver udtryk for sig selv og bruger sproget til at løse uoverensstemmelser
- At børnene fortæller sammenhængende om deres oplevelser i hverdagen
- At børnene leger med sproget

Sådan arbejder vi med sproglige rollemodeller

Børnene har brug for, at der blive talt om alle hverdagsting med sproglige, pædagogiske medarbejdere som rollemodeller, der sætter ord på alt. Når vi samtaler, er det vigtigt at være bevidste om, hvad vi siger, hvordan vi siger det, og hvornår vi siger det.

Når børnene eksperimenterer kommunikativt og sprogligt, får de erfaringer med at aflæse, genskabe og udvikle en passende kommunikation i forskellige situationer og fællesskaber

I praksis gør vi det ved, at det pædagogiske personale arbejder med at:

- Være bevidst om sin egen måde at kommunikere, agere og lytte
- Være tydelige og lave sammenhæng mellem det, vi siger, og det vi gør
- Være opmærksomme på børnenes kropssprog, det de udsender og reagere med opmærksomhed på dette
- Indgå i dialoger og øver børnene i at lytte og tale

Tegn hos børnene om sproglige rollemodeller (0-3 år)

- At børnene kommunikerer med andre via talesprog, mimik/kropssprog
- At børnene begynder at stille spørgsmål, fortælle, lytte og lege med sproget
- At børnene begynder at udvise forståelse for turtagning i dialogen
- At børnene begynder at lytte og svare i samme kontekst

Tegn hos børnene om sproglige rollemodeller (3-6 år)

- At børnene lytter og svarer i samme kontekst
- At børnene kan aflæse og kommunikere i forskellige fællesskaber
- At børnene udviser forståelse for turtagning i dialogen
- At børnene udviser sammenhæng i deres tale og kropssprog

Sådan arbejder vi med fællesskaber

At lære sprog er at udvikle børnenes identitet og skabe tilhørsforhold til fællesskabet, at forstå sig selv, omverdenen og danne sociale relationer. Sproglige udfordringer kan give selvværds- og selvtillidsproblemer samt gøre det svært for børnene at indgå i lege og samvær. Børnene lærer sprog fra det pædagogiske personale, de udvikler også sproget gennem legen i den ligeværdige relation med andre børn. Gennem erfaringerne med at bruge sproget i forskellige sammenhænge, opnår børnene læring med konsolidering (evne til at overføre de sproglige erfaringer til lignende situationer) og generalisering (overføre de sproglige erfaringer til anderledes situationer).

I praksis gør vi det ved, at det pædagogiske personale arbejder med at:

- Tænke sprog ind som lege, ved at være deltagende og rammesættende i legen
- Alle børn får deltagelsesmuligheder i legen med andre børn
- Understøtte sproget i spontan leg og andre meningsfulde sammenhænge ved at være opmærksomme ved siden af børnene
- Organisere læringsmiljøet, hvorved alle børnene kan indgå i legefællesskabet og opnå deltagelsesmulighed, det kan fx være at indgå i en mindre kontekst, hvor de kan øve kompetencer gennem leg med andre
- Give børnene en bred vifte af læringsmuligheder i fællesskabet ved at introducere muligheder for at få erfaringer med skriftsprog

Tegn hos børnene om fællesskaber (0-3 år)

- At børnene nysgerrige på børnefælleskabet
- At børnene giver udtryk for at ville lege med andre
- At børnene efterspørger historiefortælling

Tegn hos børnene om fællesskaber (3-6 år)

- At børnene opsøger børnefælleskabet
- At børnene sproglige giver udtryk for at ville lege med andre
- At børnene stiller spørgsmål om bogstaver
- At børnene efterspørger at få læst højt og taler om bøgerne

Krop, sanser og bevægelse

§9
Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udforsker og eksperimenterer med mange forskellige måder at bruge kroppen på.

Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn oplever krops- og bevægelsesglæde både i ro og i aktivitet, så børnene bliver fortrolige med deres krop, herunder kropslige fornemmelser, kroppens funktioner, sanser og forskellige former for bevægelse.

I Stationsvangen arbejder vi med fokus krop, sanser og bevægelse, hvor det pædagogiske personale understøtter børnenes læring gennem kroppen som et fundament til at kommunikere, lære og udvikle færdigheder og kompetencer. Vores kroppe har ydre og indre sanser, som har betydning for, hvordan vi har det og kan bevæge os.

Sådan arbejder vi med kroppen

Kropsidentiteten udvikles gennem kropslige erfaringer i sociale sammenspil. Børnene skal have mulighed for at erfare, hvad kroppen kan bruges til både fysisk, psykisk, socialt og kognitivt.
Det pædagogiske personale opstiller læringsmiljøer, hvor børnene oplever bevægelsesglæde og derigennem får erfaringer med verden gennem kroppen.

I praksis gør vi det ved, at det pædagogiske personale arbejder med at:

- Igangsætte forskellige lege og aktiviteter på forskellige niveauer
- Skabe processer for børnene med sociale, følelses- og bevægelsesmæssige processer. Det kan være danse, sanglege, rytmik mv med mange gentagelser
- Støtte børnene i egne bevægelsesmønstre, som foregår i læringsmiljøerne

Tegn hos børnene om kroppen er (0-3 år)

- At børnene er glade for at bevæge og bruge kroppen
- At børnene har begyndende bevidsthed om at skulle tisse og gå på toilet
- At børnene bruger forskellige motoriske bevægelser i de daglige lege og aktiviteter
- At børnene begynder at tilegnet sig kropslige færdigheder som fx at suge, pudse, bide i en pære osv.

Tegn hos børnene om kroppen er (3-6år)

- At børnene bruger forskellige motoriske bevægelser i de daglige lege og aktiviteter
- At børnene er glade for at bevæge og bruge kroppen
- At børnene udtrykker større kendskab til kroppens funktioner fx ved at pege og benævne kropsdelene
- At børnene har en bevidsthed om at skulle tisse og gå på toilet
- At børnene har tilegnet sig kropslige færdigheder som fx at suge, pudse, bide i en pære osv.
- At børnene viser glæde ved i perioder at holde kroppen i ro

Sådan arbejder vi med sanser

Sanser er vores krops ydre og indre sanser, som har betydning for, hvordan vi har det og kan bevæge os. Derfor har vi viden om sanseintegrationens betydnings for motorikken. Vores krop har fem sanser: øjet, øret, huden (taktil, berøringssans, smertesans og temperatursans), smagssans og lugtesans. De indre sanser er: hovedbalance, stillingssansen, kendskab til kroppen, fornemmelse af højre og venstre side, op, ned, over, under, omkring, afstand, størrelse og tidsbegreb. Et sanseligt læringsmiljø udvikler børnene kropslige og sanselige indtryk og udtryk, og styrker deres evner til at aflæse og forstå andres kropssprog.

I praksis gør vi det ved, at det pædagogiske personale arbejder med at:

- Etablere læringsmiljøer, der stimulerer børnenes sanser. Det kan fx være at stimulere barnets følesans med et fodbad, hvor børnene får lov til at fornemme, hvordan det er at træde på noget blødt og noget hårdt, fodmassage og får smurt fødderne ind i creme
- Give børnene plads til at opleve deres omverden med alle sanser. Det kan være at lege med mudder i sandkassen eller hoppe i store vandpytter på legepladsen
- Give børnene oplevelser i forskellige rum i forhold til retning, dybde og til børnenes egne bevægelser

Tegn hos børnene om sanser (0-3 år)

- At børnene begynder verbalt, nonverbalt eller med mimik giver udtryk for de sanseoplevelser, de udvikler og tilegner sig
- At børnene begynder selv at holde på farver og kan farvelægge, spise med ske, kniv og gaffel, smøre mad selv, hælde fra kande og selv tage mad
- At børnene rører ved fx bolledej, modellervoks, blødt, hårdt, varmt, koldt, rundt, kantet, slå, ae
- At børnene ser farver, lys, mørke, former, laver ansigter, efterligner, kigger og læser bøger
- At børnene lugter til forskellige ting og materialer At børnene lytter til forskellig musik, larm, stilhed, fugle, biler, selv spiller, råber, hvisker, synger

Tegn hos børnene om sanser (3-6år)

- At børnene verbalt, nonverbalt eller med mimik giver udtryk for de sanseoplevelser, de udvikler og tilegner sig
- At børnene kan holde på farver og kan farvelægge, klippe med en saks, spise med ske, kniv og gaffel, smøre mad selv, hælde fra kande og selv tage mad
- At børnene rører ved fx bolledej, modellervoks, blødt, hårdt, varmt, koldt, rundt, kantet, slå, ae
- At børnene lytter til forskellig musik, larm, stilhed, fugle, biler, selv spiller, råber, hvisker, synger
- At børnene ser farver, lys, mørke, former, laver ansigter, efterligner, kigger og læser bøger
- At børnene lugter til forskellige ting og materialer

Sådan arbejder vi med bevægelse

Bevægelse er at børnene udforsker verden og bruger deres krop med alle sanser i indtryk og udtryk. Det gør, at børnene lærer at aflæse og forstå egen og andres kropssprog.

I praksis gør vi det ved, at det pædagogiske personale arbejder med at:

- Indrette rum der tilgodeser både stille aktiviteter og aktiviteter, der kræver plads til bevægelse
- Tilrettelægge læringsmiljøer ude og inde, der fokuserer på bevægelsesglæde. Fx kan det pædagogiske personale bruge den lokale multisal i vinterhalvåret. Her kan der klatres, kravles, trilles og rulles og spilles boldspil, hvor børnene øver sig i at kaste og gribe. Der er også mulighed for at høre musik, som børnene kan bevæge sig til
- Indretter sig, så legetøjet er i børnehøjde.

Tegn hos børnene om bevægelse (0-3år)

- At børnene deltager i lege og begynder at udfordre sin egen krop ved f.eks. at efterligner, igangsætter en aktivitet, er nysgerrige på sine omgivelser
- At børnene øver hoppe, trille, slå kolbøtter, kravle (krydsbevægelser), komme op og ned, kunne sidde, cykle, løbe mv.
- At børnene øver sig i at selvhjulpne f.eks. i garderoben
- At børnene bevæger sig på forskellige terræn og underlag, snurrer om egen akse, balancerer, cykler og meget mere

Tegn hos børnene om bevægelse (3-6år)

- At børnene deltager i lege og udfordre sin egen krop ved f.eks. at efterligner, igangsætter en aktivitet, er nysgerrige
- At børnene kan hoppe, slå kolbøtter, komme op og ned, kunne sidde, gå lange ture, cykle, løbe mv.
- At børnene bevæger sig på forskellige terræn og underlag, snurrer om egen akse, balancerer, cykler og meget mere
- At børnene er selvhjulpne f.eks. i garderoben.
- At børnene er vedholdne og kan overkomme tilpassede kropsligeudfordringer

Natur, udeliv og science

§11
Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn får konkrete erfaringer med naturen, som udvikler deres nysgerrighed og lyst til at udforske naturen, som giver børnene mulighed for at opleve menneskets forbundethed med naturen, og som giver børnene en begyndende forståelse for betydningen af en bæredygtig udvikling.

Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn aktivt observerer og undersøger naturfænomener i deres omverden, så børnene får erfaringer med at genkende og udtrykke sig om årsag, virkning og sammenhænge, herunder en begyndende matematisk opmærksomhed.

I Stationsvangen arbejder vi med natur, udeliv og science, ved at det pædagogiske personale har læringsmiljøer der gør børnene nysgerrige og undersøgende, og som får dem til at øve sig igen og igen for derved at give børnene tillid til egne ideer og evner - også selvom de møder modstand.

Sådan arbejder vi med natur

At være i naturen kan giver glæde, engagement og sansning. Naturen er påvirkelig, når børnene ser og sanser i naturen, får de erfaringer med, at der er sammenhæng i naturen. Det pædagogiske personale giver børnene mulighed for at se sammenhæng med bæredygtighed som at konstruere, genanvende og reparere med forskellige teknikker og materialer.

Praksis gør vi det ved, at det pædagogiske personale arbejder med at:

- Have læringsmiljøer med legemuligheder og oplevelser i og med naturen. Fx ved at sortere affald, tale om at genanvende ting og plante blomster.
- Læringsmiljøerne er med forskellige sansning, naturfænomener og naturtyper, hvor børnene får mulighed for at få oplevelser i naturen. Fx skov, strand, moser og vandløb samt levende organismer som dyr, mikroorganismer og planter
- Tilrettelægge læringsmiljøer med årets gang fx om vejret, solsystemet, forskellige fænomener og fødekæder. Fx fra jord til bord, at holde høstfest, koge marmelade og tilberede mad af årstidens grøntsager
- Have læringsmiljøer med forskellige redskaber, teknikker og materialer. Fx vi samler kerne fra planter og planter dem i plantekasser for at se dem vokse
- Vise glæde ved at være i og bruge naturen

Tegn hos børnene om natur (0-3år)

- At børnene viser glæde ved at være i naturen
- At børnene begynder at benævne dyr og planter
- At børnene verbalt og nonverbalt viser nysgerrighed og viser interesse for dyr og planter, vejr og vind
- At børnene smager på forskellige bær og blomster fra naturen
- At børnene dufter, ser og føler på planter og dyr
- At børnene lytter efter de lyde, der er i naturen

Tegn hos børnene om natur (3-6år)

- At børnene sorterer, sammenligner naturmaterialer og hjælper med at passe på planter og dyr
- At børnene viser glæde ved at være i naturen
- At børnene begynder at benævne planter og dyr
- At børnene verbalt og nonverbalt viser nysgerrighed og viser interesse for dyr, deres levesteder og planter, vejr og vind
- At børnene passer og plejer planter mm
- At børnene smager på forskellige bær og blomster fra naturen
- At børnene dufter, ser og føler på naturen
- At børnene lytter efter de lyde, der er i naturen

Sådan arbejder vi med udeliv

Udeliv er at være i naturen, som giver plads til bevægelse, aktivitet, lege, kreativitet og fantasi. Det kan være trygge, afgrænsede rum eller det vilde og rummelige rum med plads til fordybelse og fascination. Det kan give børnene lyst til at være ude.

I praksis gør vi det ved, at det pædagogiske personale arbejder med at:

- Læringsmiljøerne er med forskellige legemuligheder og oplevelser i og med naturen, fx bevægelse, fantasi og kreativitet
- Kreativitet med plads til fantasi og fortolkning fx en træstub forvandles til en bus eller en talerstol
- Har læringsmiljøer med trygge, afgrænsede rum med plads til fordybelse og fascination
- Har læringsmiljøer med det vilde og rummelige rum med plads, som giver børnene lyst til at være ude. De kan være vilde lege i naturen fx ved skoven, havet, stranden og på legepladsen

Tegn hos børnene om udeliv (0-3år)

- At børnene er trygge ved naturen og tør bevæge sig i den
- At børnene udviser glæde og har lyst til at bevæge sig i naturen
- At børnene er nysgerrige på naturen, stiller spørgsmål og undres
- At børnene bruger ting fundet i natur til leg

Tegn hos børnene om udeliv (3-6år)

- At børnene har lyst til at bevæge sig rundt i naturen
- At børnene selv tager initiativ og bruger deres sanser med stor nysgerrighed
- At børnene lytter til de lyde, der er i naturen
- At børnene har fantasi til at forvandle noget til noget andet
- At børnene er nysgerrige på naturen, stiller spørgsmål og undres over dens mangfoldighed

Sådan arbejder vi med science

Science er at give børnene mulighed for at danne erfaringer med årsag, virkning og sammenhæng. Det stimulerer børnenes nysgerrighed med at kategorisere og systematisere omverdenen, ved at undersøge og analysere, lave eksperimenter, forundre sig og udforske. Det, at forholde sig til naturen og tage den ind, gør, at børnene får fornemmelser for tal, størrelser og en begyndende matematisk opmærksomhed.

I praksis gør vi det ved, at det pædagogiske personale arbejder med at:

- Inddrage børnenes viden samtidig med, at det pædagogiske personale forstyrrer og udfordrer børnenes forståelse af egne viden, fx ved at arbejde med lys, luft, magnetisme og vejrfænomener. Hvor kommer det fra, hvorfor er det der, og hvad bruger vi det til

- Børnene lærer om materialer og genstande. Fx hvad der flyder, og hvad der synker, hvormed børnenes nysgerrighed udfordres
- Give teknologiske redskaber som GPS og digitalvægt, hvorved de kan anvende teknologi til at undersøge verden og undres
- Læringsmiljøer med antal og former. F.eks. hvor mange vi er, og hvor mange der mangler at komme, hvordan klodser kan være kantede eller runde, hvem der er højest, og hvem der er lavest mm.
- Have forskellige kreative læringsmiljøer.

Tegn hos børnene om science (0-3 år)

- At børnene begynder at tælle og se forskellige former
- At børnene begynder at eksperimenter og udforsker naturen
- At børnene er nysgerrige på vejrfænomener

Tegn hos børnene om science (3-6 år)

- At børnene tæller og genkender forskellige former
- At børnene eksperimenterer og udforsker naturen
- At børnene har fantasi til at forvandle en ting til noget andet
- At børnene spørger efter teknologiske redskaber til viden og eksperimenter
- At børnene er nysgerrige på og undres over vejrfænomener

Kultur, æstetik og fællesskab

§13
Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn indgår i ligeværdige og forskellige former for fællesskaber, hvor de oplever egne og andres kulturelle baggrunde, normer, traditioner og værdier.

Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn får mange forskellige kulturelle oplevelser, både som tilskuere og aktive deltagere, som stimulerer børnenes engagement, materialer, redskaber og medier.

I Stationsvangen arbejder vi med kulturelt indtryk og udtryk samt kultur og fællesskaber, hvor børnene møder nye sider af sig selv, som giver mulighed for at udtrykke sig på forskellige måder til at begå sig i omverden med.

Sådan arbejder vi med kulturelt indtryk og udtryk

Læringsmiljøet understøtter, at børnene får mulighed for at deltage i en skabende og eksperimenterende praksis, båret af børnenes lyst, kreativitet, improvisation og aktiv deltagelse. Det handler også om at forstå og fortolke andres og egne tanker og drømme. At kunne skabe, tænke, føle og sanse er vigtigt for identitetsdannelse, deltagelse og viden om samfundet.

Praksis gør vi det ved, at det pædagogiske personale arbejder med at:

- Børnene introduceres til forskellige kunstarter fx musik, sang, maleri og scenekunst, hvor børnene kan være både iagttagende og deltagende. Fx se et teaterstykke og selv spille teater, klæde sig ud, høre musik, læse og danse
- Børnene viser glæde ved egen og andres æstetiske oplevelser og skabende praksis. Fx udsmykning, materialer, farver og former
- Læringsmiljøer med mulighed for at klippe, male, tegne, klistre, bage og modellervoks til skabende processer med børnenes egne måde at udtrykke sig på
- Læringsmiljøerne er interessante og spændende og formidlingen giver glæde hos børnene. Fx historiefortællinger, hvor børnene kan mærke spændingen i kroppen eller føle glæde
- Giver børnene mulighed for både ude og inde at udtrykke sig skabende, nysgerrigt, fantasifuldt og kreativt
- Skabe IT eksperimenterende fællesskab. Fx ved at finde fænomener mv på Chromebooks og have lærende spil set ind i et fællesskab

Tegn hos børnene om kulturelt indtryk og udtryk (0-3år)

- At børnene s begynder at klæde sig ud, synger, danser og imiterer andre
- At børnene udtrykker sig kreativt gennem at male, tegne mm
- At børnene er optaget af historiefortælling
- At børnene giver udtryk for forskellige traditioner. Fx til fastelavn, slår vi katten af tønden, og påskeharen kommer til påske

Tegn hos børnene om kulturelt indtryk og udtryk (3-6år)

- At børnene selv begynder at spille teater, synger, klæder sig ud, høre musik, læser mm
- At børnene udtrykker sig kreativt gennem at male, tegne mm
- At børnene er optaget af teater, historiefortælling og udtrykker sig ved genkendelse af fx billede fra teateret, musik og kunst
- At børnene giver udtryk for forskellige traditioner. Fx til fastelavn, slår vi katten af tønden, og påskeharen kommer til påske
- At børnene undres over og spørger ind til forskellige kultur og traditioner
- At børnene anvender IT til at være undersøge på kulturelle udtryksformer

Sådan arbejder vi med kultur og fællesskab

Kultur og fællesskab er, hvor børnene mødes med nysgerrighed og respekt for den måde, de gør tingene på i tid og rum som lege, venskaber og konflikter. Børnene har et demokratisk fællesskab, hvor alle børn kan deltage og opleve sig selv som en aktiv del af beslutningsprocesserne.

I praksis gør vi det ved, at det pædagogiske personale arbejder med at:

- Have demokratiske processer. Fx kan børnene komme med forslag, og efterfølgende kan de stemme om det. Derved lærer børnene at flertallet bestemmer
- Demokratisk fællesskab, hvor alle børnene kan deltage og opleve sig selv som en aktiv del af beslutningsprocesserne, da børnene først lærer at erkende eget ståsted, rødder og udviklingsmuligheder i mødet med andre og det anderledes
- Give børnene varierede udtryksformer, jo rigere og mere varierede udtryksformer, det pædagogiske personale skaber, jo mere varieret bliver børnenes opfattelse af sig selv, andre og omgivelsen
- Læringsmiljøer er med æstetiske rum, som er skabt af det pædagogiske personale med møbler, udsmykning, materialer, farver mm., hvori børnene finder overskuelighed, ro og glæde
- Have traditioner om forskellige kulturer, sange, mad, bøger mm. F.eks. fejrer vi Halloween og afvikler temauger om andre lande
- Børnene får kendskab til forskellige traditioner, som jul, påske, fastelavn og fødselsdage
- Børnenes egne meninger om indhold til hverdagen. F.eks. ved at børnene deltager og oplever sig selv som en del at beslutningerne
- Møde børnene med nysgerrighed og respekt for den måde, de gør tingene på, i tid og rum som lege, venskaber og konflikter

Tegn hos børnene om kultur og fællesskab (0-3år)

- At børnene begynder at benævner former og farver
- At børnene udtrykker glæde ved at være sammen med andre
- At børnene har begyndende respekt for andre og forståelse af sig selv
- At børnene genkender de forskellige traditioner, f.eks. til fødselsdage hejser vi flaget, til påske går vi på opdagelse efter påskeharen, mm.

Tegn hos børnene om kultur og fællesskab (3-6år)

- At børnene benævner former og farver
- At børnene udtrykker glæde ved at være sammen med andre
- At børnene har respekt for andre og forståelse af sig selv
- At børnene kender de forskellige traditioner og har været med til at fejre dem

- At børnene giver udtryk for de forskellige traditioner, f.eks til fødselsdage hejser vi flaget, til påske går vi på opdagelse efter påskeharen, mm.

Børnemiljø

§8, stk. 7 Børnemiljø
Arbejdet med det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø i dagtilbuddet skal integreres i det pædagogiske arbejde med etablering af pædagogiske læringsmiljøer.

Børnemiljøet skal vurderes i et børneperspektiv, og børns oplevelser af børnemiljøet skal inddrages under hensyntagen til børnenes alder og modenhed.

I Stationsvangen arbejder vi med de fysiske rammer med et kritisk og kreativt blik på lokalerne og legepladserne for at understøtte udviklende og lærende læringsmiljøer. Det giver det pædagogiske personale mulighed for - med den fornødne ro, forudsigelighed og rammer - at kunne fordybe sig i legen. Læringsmiljøerne skal være fleksible og understøtte den aktuelle børnegruppes behov. De seks læreplanstemaer skal indtænkes både inde og ude. Hermed skaber det pædagogiske personale mulighed for, at børnene får erfaring gennem legen i spontant opståede, børneinitierede og vokseninitierede aktiviteter.

Børnene skal inddrages i vores psykisk børnemiljø ud fra deres perspektiver, hvor det pædagogiske personale arbejder gennem samtaler med børnene og iagttagelser. Børnene mødes med anerkendelse, indlevelse og nærværende tilgang. Et godt psykisk børnemiljø kræver et godt fællesskab med gode og trygge voksen- og børnerelationer. Børnene skal mødes med troværdighed, respekt og engagement.

Vores æstetiske børnemiljø skal være stimulerende ude og inde med de seks læreplanstemaer som omdrejningspunkt. Vi rammesætter, organiserer og tilrettelægger børnemiljøerne, hvor der inspireres til leg, nysgerrighed og fantasi, som er tilpasset børnene.

Børn i udsatte positioner

§8 stk. 5
Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan det pædagogiske læringsmiljø tager højde for børn i udsatte positioner, så børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse fremmes.

I Stationsvangen arbejder vi med børn i udsatte positioner, som har brug for at udvikle nogle færdigheder og få viden til at komme godt i gang med livet. Vi tager udgangspunkt i børnenes nærmeste udviklingszone og bygger stilladser op med tydelig struktur, som børnene kan navigere i.

Børnene skal opleve en differentieret pædagogik for at støtte alle børnene i positive mestringsoplevelser. De skal opleve at være en del af børnefællesskabet, ved at vi organiserer og etablerer legegrupper, hvor alle kan deltage.

Det betyder, at det pædagogiske personale har kompetencer til at kunne mestre udfordringer, hvormed de understøtter alle børnenes trivsel, udvikling, læring og dannelse. Det pædagogiske personale skal kende interne og eksterne samarbejdspartnere og have en tæt samskabelse med forældrene.

Praksiseksempel

Et barn stod og kiggede på, at de andre legede ved vandbanen. Pædagogen stod et øjeblik og observerede på hvad der skete. Barnet gik tættere på de andre, men sagde ikke noget. Jeg gik over og snakkede med barnet, imens vi kiggede på, hvad børnene lavede. Jeg spurgte barnet, om ikke vi skulle finde en skovl og en spand, så barnet kunne være med i legen. Det ville barnet gerne, og vi fandt sammen de ting, som barnet skulle bruge. Jeg gik med over for at hjælpe barnet i gang. De andre børn inviterede barnet med og fortalte, hvad de lavede.

(Pædagogisk personale)

Vi lavede et stort sandslot, og alle børnene havde en skovl i hånden. Der var en pige, som stod lidt på afstand og iagttog, hvad vi lavede. Jeg fandt en skovl til barnet. Barnet blev stående lidt på afstand, jeg talte til barnet og fortalte, at vi tog en masse sand i en stor bunke, så det formede sig til et slot. Jeg sagde til børnene, at det var en voldgrav, og der boede sikkert krokodiller dernede. Børnene hjalp til i stor stil, jeg rakte pigen en hånd og spurgte, om hun kom hen til os. Vi gravede nu et hul ind i sandslottet, vi blev enige om, at det kunne ske, at der bor en lille mus derinde. Alle børnene var aktivt deltagende i legen. Barnet stod stadig på afstand.
Pludselig sagde barnet mus og peger på bænken, der gik ud i sandområdet. Jeg sagde, har du fundet en mus? Jeg lokkede børnene med over til bænken, hvor pigen stod. Der lå lidt sand, som var vådt, det lignede en mus.

Jeg sagde, at jeg godt kunne se, at det lignede en mus. Jeg gav den også en hale, og vi talte om, at det var godt, at pigen fandt musen, der kunne bo i musehullet.

(Pædagogisk personale)

3. Aktører

Samarbejde med forældre om børns læring

§8, stk. 6
Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan dagtilbuddet samarbejder med forældrene om børns læring.

I Stationsvangen samskaber det pædagogiske personale aktivt og involverende med forældrene om barnets trivsel, udvikling, læring og dannelse. Det pædagogiske personale har forventninger til, at det daglige samarbejdet med forældrene er baseret på tillid og konstruktive dialoger. Det pædagogiske personale har forståelse for at få skabt sammenhæng til de fælles beslutninger. Der samskabes med forældrene ved udfordringerne, for på den måde at finde de bedste løsninger til at styrke deres barn trivsel, udvikling, læring og dannelse bedst muligt.

Vi tager alle henvendelser i hele dagtilbuddet alvorligt, og vi vil finde de bedst mulige løsninger.

Der afholdes forældrearrangementer (sommer- og julearrangementer, forældremøder og individuelle møder) med fokus på læring, trivsel, sociale sammenhold og relationer. Vi samarbejder med forældrene om, hvordan de kan understøtte deres barns læring og fællesskab i hjemmet. Personalet vil i det daglige forældresamarbejde lejlighedsvis fortælle om barnets sociale hverdagsliv og læring.

Praksiseksempel

Et barn havde det svært med afleveringen. Der skete rigtigt meget omkring hende med flytning, ny institution mm. Barnet ville ikke i børnehave og havde svært ved at give slip på forældrene, græd og sagde, at hun savnede dem. Jeg fik etableret en tæt kontakt med barn og forældre, hvor vi fik delt vores oplevelse med hinanden og taget godt hånd om barnet. Det gjorde os til synlige medspillere. Vi gav os tid til at lytte og rumme barnets følelser og hjalp barnet med at sætte ord på.

Til samling tager vi emnet om savn til forældre op. Hvad laver alle børnenes forældre egentligt, når børnene er i børnehave? Vi talte om kærlighed og det gode vi skal, når vi er sammen med vores familie. Vi lukkede

øjnene og tænkte rigtigt meget på dem, og så sendte vi dem et kæmpe kram – det kan de godt mærke på afstand.

Forældrene er vendt tilbage. De havde taget snakken videre derhjemme og fortalte, at mor faktisk kan mærke krammet, når hun var på arbejde. Fredag og mandag derefter, havde der været meget bedre afleveringer, hvor barnet ikke havde brug for en voksen til at give slip.

(Pædagogisk personale)

Inddragelse af lokalsamfundet

§8, stk. 6
Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan dagtilbuddet inddrager lokalsamfundet i arbejdet med etablering af pædagogiske læringsmiljøer for børn.

I Stationsvangen inddrager vi lokalsamfundet; skole, bibliotek, legepladser, skovområder, kirken, idrætsforeninger og lokalcenter som er med til at styrke vores læringsmiljøer. Med vores åbne legepladser styrker vi sammenhængen mellem hjem og institution for at styrke forældre- og netværksrelationerne. Det pædagogiske personale fastsætter med loven in mente, hvordan et samarbejde med eventuelle frivillige kan forløbe med fokus på kerneopgaven.

Praksiseksempel

Vi bruger jævnligt biblioteket. Førhen har vi også deltaget i mindre forestillinger/teaterstykker. Vi nyder at have et lånerkort, der giver mulighed for to måneders lån. Biblioteket byder både på motorisk leg og fordybelse i bøger. På biblioteksbesøg har vi ofte spist madpakker i skolekantinen og leget på skolens legeplads. Deraf lærer vi også skolen at kende.

(Pædagogisk personale)

Vi havde besøg af elever fra 4.årgang på den lokale skole. Som en del af deres undervisning skulle de planlægge og lave forskellige aktiviteter sammen med vores børn i børnehaven. Børnene havde en sjov dag og der opstod venskaber på tværs af alder.

(Pædagogisk personale)

Pædagogisk læringsmiljø med sammenhæng til børnehaveklassen

§8, stk. 6
Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan der i børnenes sidste år i dagtilbuddet tilrettelægges et pædagogisk læringsmiljø, der skaber sammenhæng til børnehaveklassen.

I Stationsvangen arbejder vi med læringsmiljøer for at skabe sammenhæng mellem børnehaverne og børnehaveklasserne det sidste år, inden børnene skal begynde i skole. De brede læringsmål er elementerne vi bruger i vores samarbejde for at skabe sammenhæng til børnehaveklassen. Vi understøtter børnenes lyst til at lære og deres mod på nye oplevelser med de sociale børnefællesskaber. Børnene støttes i at møde nye udfordringer, være vedholdende, fordybe sig og til at indgå i nye relationer.

Praksiseksempel

Vi gik på tur, og vi havde en terning med for at slå på skift. Når et barn ramte en 6'er måtte barnet bestemme hvilken vej, vi skulle gå. Alle slår og humøret er højt. Vi skiftedes til at slå, og havde man slået, kom man bagerst i køen. Alle kom til at slå, bestemme og fik en ny plads sammen med venner.

(Pædagogisk personale)

Vi arbejdede med den varme stol. Her skal et barn hver dag sidde på en stol midt på bordet. Alle de andre børn skal så sige mindst en god ting om barnet på stolen. Stor succes med stolte børn.

(Pædagogisk personale)

Vi arbejder med at gøre overgangen fra børnehave til skole mere tryg og genkendelig for børnene. Vi tager på ture til skolen og har også en besøgsdag i den kommende klasse med den kommende lærer

(Pædagogisk personale)

Pædagogisk personale

I Stationsvangen arbejder vi med at organisere os for at få et indgående kendskab til børnene. Vi organiserer det pædagogiske arbejde gennem systematiske refleksioner og evalueringer med udgangspunkt i data (iagttagelser, praksisfortællinger, dialoghjul mm). Igennem vores pædagogiske forberedelse, fælles faglige refleksioner, afdelingsmøder og personalemøder med hele dagtilbuddet, sikre vi tid til evaluering, sparring og refleksion af det pædagogiske arbejde med tryghed, nysgerrighed og undren til hinandens praksis.

Vi har fælles fokus og aftaler med, hvordan det pædagogiske personale positionerer sig, og hvem der tager ansvar og giver følgeskab. Vi udfordrer hinandens faglige dømmekraft til trivsel, udvikling, læring og dannelse af den pædagogiske praksis med fokus på kerneopgaven. Vi arbejder tillidsskabende og har øje for at følge børnenes initiativer. Vi understøtter børnene med anerkendelse i troen på, at de er noget helt specielt. Personalets egen personlighed og faglighed er fundamentet for anerkendelsens sociale væren. Derfor er vores ICDP-relations uddannelse et fælles fundament i Stationsvangen, og vi anvender vores viden i alt vores relationsarbejde.

Stærkere læringsfællesskaber er ligeledes et fælles fundament, som alle er en del af. De faglige fyrtårne bidrager sammen med ledelsen til, at der bliver skabt vedvarende trivsel, udvikling, læring og dannelse i form af systematisk arbejde og evalueringer.

Vi arbejder på at bliver mere struktureret for at blive fagligt stærkere til at højne kvaliteten i vores læringsmiljøer. Vi har forskellige fora, hvor vi kvalificerer hinanden på tværs af dagtilbuddet og ude i de enkelte afdelinger med fælles faglig refleksion og pædagogisk forberedelse.

Til vores fælles, faglige refleksionsrum er alle kendt med og arbejder med Kolbs læringscirkel og progressionsplan.

Det pædagogiske personale arbejder kontinuerligt med at tilrettelægge læringsmiljøer ud fra børnenes behov. Det stiller krav til de enkelte pædagogiske medarbejdere om, at de kan tage ledelse og give følgeskab i læringsmiljøerne.

Ledelse

§9, stk. 1
Lederen af dagtilbuddet er ansvarlig for, at den pædagogiske læreplan udarbejdes, og at det pædagogiske arbejde i dagtilbuddet tilrettelægges og udøves inden for rammerne af den pædagogiske læreplan.
Lederen af dagtilbuddet er også ansvarlig for at offentliggøre den pædagogiske læreplan.

I Stationsvangen samarbejder den pædagogiske leder med det pædagogiske personale samt forældrerådet, ved at de inddrages i forskellige processer omkring revidering, evaluering og opfølgning på den styrkede læreplan.

Den pædagogiske leder arbejder sammen med det pædagogiske personale om den styrkede læreplan, hvor vi anvender praksisfortællinger til det pædagogiske grundlag, progressionsplan til hele den styrkede læreplan og har reflekterende dialoger. De pædagogiske medarbejdere arbejder med progressionsplaner og reflekterende dialoger i det pædagogiske arbejde.

Den pædagogiske leder i Stationsvangen er en leder der er tæt på og er kultur skabende. Hun er resultat orienteret gennem medarbejder og forældresamarbejde. Hun leder gennem driften og med fokus på kerneopgaven at børnene trives, udvikler sig og lære.

Den pædagogiske læreplan ligger offentligt tilgængeligt på vores hjemmeside.

Et praksiseksempel

Vi arbejdede med alle elementer fra den styrkede læreplan, det gjorde vi ved at udarbejde progressionsplaner og praksisfortællinger. Vi anvendte det som dokumentation og til at systematisere læringsmiljøerne og give det pædagogiske personale og ledelse en forståelse for, hvad den styrkede læreplan betyder for børnenes trivsel, udvikling, læring og dannelse i læringsmiljøerne med legen som gennemgående.

4. Dokumentation og feedback

I Stationsvangen har vi fælles, faglige reflektion over egen og fælles praksis med udarbejdelsen af progressionsplaner og organisering af læringsmiljøer om og med børnene. Vi sætter mål for det enkelte barn og gruppens trivsel, udvikling, læring og dannelse. Vi anvender progressionsplanernes mål, data og tegn for at sikre at vi får evalueret, justeret og sat nye mål for læringsmiljøer. Progressionsplanerne er vores dokumentation på det pædagogiske arbejder i læringsmiljøer.

5. Evalueringskultur og dokumentations- og refleksionspraksis

§9, stk. 2 og 3
Lederen af dagtilbuddet er ansvarlig for at etablere en evalueringskultur i dagtilbuddet, som skal udvikle og kvalificere det pædagogiske læringsmiljø.

Lederen er ansvarlig for, at arbejdet med den pædagogiske læreplan evalueres mindst hvert andet år med henblik på at udvikle arbejdet. Evalueringen skal tage udgangspunkt i de pædagogiske mål og herunder en vurdering af sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø i dagtilbuddet og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse.

Evalueringen skal offentliggøres.

Lederen af dagtilbuddet er ansvarlig for at sikre en løbende pædagogisk dokumentation af sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse. Den pædagogiske dokumentation skal indgå i evalueringen.

I Stationsvangen forholder vi os refleksivt til, hvordan vi arbejder med læringsmiljøer, som understøtter børnene trivsel, udvikling, læring og dannelse. Det pædagogiske personale anvender progressionsplaner for at sikre progression og høj kvalitet i læringsmiljøerne. Det pædagogiske personale har pædagogiske refleksioner, som udvikler fagligheden, er selvkritisk og har en tilgang med tilrettelæggelse og evaluering af læringsmiljøer. Vi anvender reflekterende dialoger i vores arbejde med progressionsplaner.

De pædagogiske ledere er ansvarlige over for forældrerådene med de kommunale fastsatte rammer og retningslinjer fra vores dagtilbud. Vi anvender progressionsplaner hvori data, tegn, mål og evaluering ses som en sammenhæng til den styrkede læreplan samt til læringsmiljøer med udgangspunkt i børnenes trivsel, udvikling, læring og dannelse.

Det pædagogiske personale har fokus på børnenes behov i tilrettelæggelse af læringsmiljøerne ud fra børnenes trivsel, udvikling, læring og dannelse. Der arbejdes kontinuerligt med evaluering for børn i udsatte positioner.

Vores dokumentation ses som en sammenhæng mellem læringsmiljøer og børnene trivsel, læring, udvikling og dannelse, hvori dokumentation indgår i evalueringer med progressionsplanerne.

Vi evaluerer løbende gennem hele året.

Revideret den oktober 2023